

în concentrația acizilor oleic și palmitooleic, care în lotul de bază s-au majorat de 1,2 ori ($p < 0,001$) și de 1,6 ori ($p < 0,001$), respectiv, iar în lotul-martor – de 1,1 ori ($p > 0,1$) și de 1,2 ori ($p < 0,001$), respectiv.

Concluzii. Imuheptinul este un preparat farmaceutic care influențează pozitiv verigile patogenetice principale ale steatohepatitei nonalcoolice și duce la normalizarea metabolismului lipidic.

EPECTELE MEDICO-BIOLOGICE ALE PRODUSILOR DE DEZINTEGRARE A RADIONUCLIZILOR ASUPRA PERSOANELOR PARTICIPANTE LA LUCRĂRILE DE LICHIDARE A CONSECINTELOR AVARIEI DE LA CERNOBÎL

Chircă Lucica,

IMSP Policlinica Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare a Cancelariei de Stat

Efectele nocive ale radiației ionizante includ afecțiunile provocate de radiația ionizantă propriuzisă (α , β , γ , neutroni, raze X) și de produsele de dezintegrare radioactivă (PDR). PDR prezintă un amestec din mai mulți radioizotopi, proprietățile cărora depind de vârsta lor și de condițiile de dezintegrare.

Radionuclizii (radioizotopii) pătrund în organismul uman prin multiple căi: radieră generală externă, inhalare, ingestie, prin epiderm, inclusiv prin plăgi. În accidente nucleare cele mai frecvente căi sunt iradierea externă, inhalarea și ingestia, situație care s-a creat și la accidentul de la CAE de la Cernobîl din 26 aprilie 1986.

Gradul de afectare este în funcție de mărimea dozei absorbite, forma de distribuție și timpul de modelare a PDR, de componența nuclizilor. PDR au accesibilitate biologică diferită: înaltă, medie, joasă, cele cu accesibilitate joasă fiind mai puțin solubile și mai puțin toxice. Emanările radioactive în cazul exploziilor nucleare, inclusiv la cea de la Cernobîl, au accesibilitate biologică înaltă și odată cu creșterea vârstei PDR crește și toxicitatea lor.

Radionuclizii, pătrunzând în organismul uman, se încadrează în procesele metabolice la fel ca și analogii lor stabili din organism și provoacă modificări fizico-chimice și biologice. Mai rapid se acumulează PDR „tinere” (cu o durată de viață scurtă) și mai încetinită este acumularea celor mai „în vârstă” (cu o durată de viață îndelungată – până la sute de ani). Ultimele se acumulează în special în schelet.

Reacția organismului la încorporarea radionuclizilor are loc în trei stadii: reacția fizică, cea biofizică și modificările biologice. După 25 ani de la catastrofa de la Cernobîl, la participanții la lucrările de lichidare a consecințelor avariei de la CAE din Cernobîl (PLCAC) distingem modificări biologice. Analiza morbidității înregistrate în anii 1995-2010 atestă o în-

răutățire a stării sănătății PLCAC, care se exprimă prin creșterea numărului maladiilor cronice netumorale. Nivelul cumulativ al maladiilor cronice este: în 1995 – 2197 cazuri, în 2000 – 2966 și în 2010 – 4338 cazuri și diferă atât numeric, cât și după nozologii.

În primii ani după participarea la lucrările vizate, la PLCAC se înregistrau preponderent dereglări funcționale ce coincideau cu al doilea stadiu de reacție a organismului la încorporarea radionuclizilor. În ultimii ani s-au instalat maladii cronice cu modificări organice – faza modificărilor biologice. Însă nu s-a putut stabili o corelație a creșterii maladiilor neurologice, psihice, endocrine, inclusiv ale organelor interne, cu doza de radiație înregistrată oficial în documentația PLCAC, dar și cu perioada de participare.

EFFECTIVENESS OF IMUHEPTIN IN THE TREATMENT STEATOHEPATITIS

David Ludmila,

State University of Medicine and Pharmacy
“Nicolae Testemițanu”

Rezumat. Eficacitatea imuheptinului în tratamentul steatohepatitei

Studiul a inclus 55 de pacienți cu vârsta de 40-65 de ani, care au fost împărțiți în două loturi: lotul I (lotul de bază) – 30 pacienți care au primit tratamentul de bază și preparatul entomologic imuheptin câte 300 mg pe zi, peste 2-3 ore după cină; lotul II (lotul-martor) – 25 de pacienți care au primit doar tratament de bază. Durata tratamentului a fost de 2 luni. Incluziunea preparatului entomologic imuheptin în terapia complexă a pacienților cu steatohepatită nonalcoolică reducerea mai repede sindroamele algic și astenovegetativ și prevede o reducere a hepatomegaliei. Terapia combinată cu utilizarea imuheptinului determină la majoritatea pacienților normalizarea activității enzimelor citolizei la sfârșitul ciclului de terapie, cu condiția influenței favorabile asupra verigilor de bază ale patogenezei steatohepatitei nonalcoolice, și ajută la normalizarea metabolismului lipidic.

The purpose of the study: to examine the clinical efficacy of the entomological drug imuheptin and to assess its effect on cytolysis enzymes activity and lipid components in patients with nonalcoholic steatohepatitis.

Material and methods. The study included 55 patients (30 women and 25 men) between the ages of 40 to 65 years, mean age ($57,0 \pm 4,5$ years), who have been examined with the use of conventional clinical, laboratory and instrumental methods. The patients were divided into 2 groups by a simple randomizing method: I (main group) – 30 patients which received basic treatment and entomological medi-